

med en Udtalelse fra den ærede Justitsminister fra i Fjor, da vi forhandlede om Overformynderitoven, en Udtalelse, som jeg skjønner paa, at den ærede Minister gav den gang, fordi den hjælper os til ude i Befolkningen at gennemføre en virkelig Demokratisering og komme godt fremad, politisk taget, paa det Demokratiske. Sligt hjælper langt mere end Deklamationer, det kan det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds være sikker paa. Saa realistiske ere vi Bønder, og ere ved at blive det mere og mere, at det at handle, at faae Noget udrettet, at komme frem paa det demokratiske Omraade er os mere værd end Talemaader og Deklamationer. Da jeg i Fjor angreb den Maade, hvorpaa disse Laanebestyrelser virke med særligt Hensyn til et specielt Tilfælde, som vi Syder særlig have med at gjøre, og klagede over, at de misbruge deres Umyndighed, da sagde Ministeren til mig her i Salen: Kom med et eneste Exempel foruden det nævnte Tilfælde paa, at de misbruge deres Umyndighed, saa skal jeg strax udstede et Circulære, hvorved der betydes dem, at de have ikke Andet at tage Hensyn til, end at Laanene kunne have god Sikkerhed. Det var Grunden for mig til at sige, at Stillingen med disse Laanebestyrelser var ingenlunde saaledes, som man kunde ønske den; men at de vare saaledes, som de ere her i Landet, havde ogsaa sin Grund deri, at Venstremændene i Amtsraadene vare for godmodige; hos os i Skanderborg Amt have vi ikke været saa godmodige; men vi have ogsaa opnaaet, hvad vi ønskede, og det maa ogsaa kunne opnaas andre Steder. Hermed skal jeg slutte; da den høitærede Formand har ladet det ærede Medlem faae Velighed til at fremkomme med sine mange og vidtgaende, storpolitiske Betragtninger i Anledning af mine første spagfærdige Udtalelser, har der været Anledning for mig til at give ham Tilsvær. Jeg skal dog ikke indlade mig videre herpaa; jeg har kun villet give det ærede Medlem en Prøve paa, at naar vi have en Overbevisning, selv om vi ere yngre Medlemmer, selv om vi kun virkelig ere almindelige Løegfolk, saa skal han altid finde os paa Pletten til at forsvare den — det kan det ærede Medlem være overbevist om; men det har ikke været min Hensigt med mine Udtalelser at komme i Kollision med det ærede Medlem. Mine Udtalelser gaa hovedsagelig ud paa at være med til at faae denne Sag fremmet og virke til, at Laanebestyrelsen kommer til at blive noget mere demokratisk sammensat. Jeg har fra min Egn Erfaring for, at den kan blive det og saa har jeg Lov til at tale med derom.

Berg: Maa jeg bede om Ordet?

Formanden (Høgsbro): Under Forudsejning af Tingets Samtykke har det ærede Medlem fra Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) Ordet (Ophold). Det ærede Medlem har Ordet.

Berg: Det er mig meget kjært, at det ærede Medlem yderligere udvikle sine Grunde: det hører jo med til den saglige Forhandling. Men det vil vistnok ogsaa vise sig, at vi ere noget uenige om Formerne og Indholdet af den saglige Forhandling ogsaa af den Grund, at vore Grunde med Hensyn til Sagerne ville vise sig at være forskellige; men det hører jo ogsaa med til en saglig Forhandling, til en fri Diskussion her i Salen, at man møder med Grunde mod Grunde. Saa lader jeg nu det staa, at selv om det ærede Medlem er saa lykkelig over den nye Mand, man efter Statskalenderens Trykning har faaet valgt ind i Skanderborg Amtsraadsfreds Laanebestyrelse, saa er der dog rimeligvis 2 Høiremænd i Laanebestyrelsen ved Siden af denne Gaardmand, og Karakteren af Laanebestyrelsen i den af mig nævnte Retning er derfor ikke forandret. At Amtsraadene og de Delegerede i Sogneraadene have haft Opmærksomheden henvendt paa deres Pligt med Hensyn til Alt, hvad der angaar deres Stilling og de Hensyn, som skyldes ved Valget af Amtsraadsmedlemmer, er meget naturligt, men det kan findes overalt i Landet. Den Sag kan ikke i væsentlig Grad forandres uden igjennem Lovgivningsmagten — det er det, der tales om her; denne Sag kan ikke væsentlig forandres, undtagen den forandres ved Lov om Laanebestyrelsens Sammensætning; derom tales der her, som en Sag, der er værd at tage under Overveelse, naar vi tale om at gjøre Forandring i eller delvis at revidere den paagældende Lov. Hvad derimod selve Sagens Behandling angaar, den raske Behandling angaar, uden Udvalg, er det min Opfattelse gjaennem en Del Aar, at den Slags ekstraordinære Behandlinger og Forhandlinger af Sager uden Udvalg skal man i Almindelighed søge at undgaa og kun bekvemme sig til, naar Sagens Afgjørelse er i høi Grad paatrængende, og de foreliggende Forhold ere klare og gjennemgigtige. Denne Sags ekstraordinært raske Behandling uden Udvalg er ingenlunde paatrængende. Det viser Lovens Indhold. Dens Indhold er ikke fuldt og klart gjennemgigtig; thi Ingen af Dhr. kan sige, hvad de Umyndige kan komme til at tabe i Rente ved Be-